

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2005-2006

9 mei 2006

GEDACHTEWISSELING

**over de implementatie van een nieuw beleidsinstrumentarium
voor de doelgroep van de cultuurindustrieën en de oprichting van CultuurInvest,
met de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door de heer Herman Schueremans**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Dany Vandenbossche.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Johan Deckmyn, Werner Marginet, mevrouw Marie-Rose Morel, de heer Jurgen Verstrepen;

de heren Carl Decaluwe, Stefaan De Clerck, Steven Vanackere, Johan Verstreken;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Margriet Hermans, de heer Herman Schueremans;

de heer Bart Caron, mevrouw Els Robeyns, de heer Dany Vandenbossche.

Plaatsvervangers:

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Freddy Van Gaever, Rob Verreycken, Frans Wymeersch;

de dames Vera Jans, Sabine Poleyn, Tinne Rombouts, de heer Johan Sauwens;

mevrouw Patricia Ceysens, de heren Marnic De Meulemeester, Sven Gatz;

mevrouw Michèle Hostekint, de heren Jan Roegiers, André Van Nieuwkerke.

Toegevoegde leden:

de heer Jos Stassen;

de heer Kris Van Dijck.

INHOUD

	Blz.
1. Uiteenzetting door de heer Pieter Marinus, bedrijfsjurist, en de heer Dominiek Deconinck, investeringsmanager bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen	4
2. Vragen van de commissieleden en antwoord van de sprekers en van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel	6

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media organiseerde op 18 april 2006 een gedachte-wisseling met de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel over de implementatie van een nieuw beleidsinstrumentarium voor de doelgroep van de cultuurindustrieën en de oprichting van CultuurInvest.

Op deze hoorzitting waren ook de heren Pieter Marinus en Dominiek Deconinck uitgenodigd, respectievelijk bedrijfsjurist en investeringsmanager bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen.

1. Uiteenzetting door de heer Pieter Marinus, bedrijfsjurist, en de heer Dominiek Deconinck, investeringsmanager bij de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen

De heer *Pieter Marinus* wijst erop dat de ParticipatieMaatschappij Vlaanderen (afgekort PMV) actief is in verschillende beleidsdomeinen. Ze zorgt onder meer voor ontwikkeling en structurering op het vlak van KMO-financiering, met als concrete voorbeelden de Arkimedes-regeling en het Vlaams Innovatiefonds. De PMV is ook actief inzake Publiek-Private Samenwerking (afgekort PPS) en staat in voor het beheer van een aantal participaties voor het Vlaamse Gewest en de Vlaamse Gemeenschap.

De heer *Dominiek Deconinck* gaat in op de vraag waarom een instrumentarium voor de culturele industrieën noodzakelijk is, en waarom CultuurInvest opgericht wordt.

Een eerste reden is dat de economische en de culturele aspecten elkaar te weinig vinden. Toch is er in het traditionele ondernemerschap nood aan creativiteit en aan een culturele invulling, terwijl er in het cultuurgebeuren behoefte is aan goed ondernemerschap. De spreker geeft het voorbeeld van iPod, dat door een eigenzinnig design in staat is geweest om concurrerende mp3-spelers te verdringen.

Verder gaat het om een economische groeisector inzake tewerkstelling. Gedurende de laatste vijf jaar is de tewerkstelling er dubbel zo snel gegroeid als in andere sectoren. De sector biedt een hoge toegevoegde waarde. Hij heeft ook een sterke invloed op regionale en stedelijke ontwikkeling.

Ten slotte moet de Vlaamse overheid ook perspectieven kunnen bieden aan cultuurondernemers die

nu onvoldoende hun gading vinden in het bestaande instrumentarium.

Het nieuwe instrumentarium heeft twee doelstellingen: vooreerst moet het op een vernieuwende wijze bijdragen tot de ontwikkeling, de groei en de ondersteuning van de sector van de cultuurindustrieën. Verder moet het deze sector helpen bij de toegang tot risicokapitaal via risicodragende langetermijnfinanciering of projectfinanciering. Deze toegang moet gecreëerd of vergemakkelijkt worden.

Dat laatste wil PMV doen met de bestaande ondersteuning- en financieringsmechanismen, maar ook met nieuwe instrumenten binnen CultuurInvest.

Wat is de doelgroep van CultuurInvest? Het gaat om ondernemingen die kwalitatieve cultuurgebonden producten voortbrengen met een marktpotentieel. De waarde van de producten, die ze willen verspreiden binnen een economische omgeving, wordt bepaald door de culturele ‘content’. Deze bedrijven bevinden zich dus op het snijpunt van het economische en het culturele domein. Het gaat typisch om bedrijven in de volgende sectoren: nieuwe media, computergames, audiovisuele sector en digitale vormgeving, muziek-industrie en concertwezen, design en designermode, gedrukte media, grafische vormgeving, uitgeverijen en boekhandels, musical en podiumkunsten en distributie binnen de beeldende kunsten. Dat is een niet-limitatieve lijst.

In eerste instantie zal abstractie worden gemaakt van de audiovisuele sector. In het najaar zal men onderzoeken hoe film hierbij een aanvulling kan zijn.

CultuurInvest wil deze doelstellingen op de volgende wijze invullen. Het wil investeren door het nemen van kapitaalparticipaties, door het verstrekken van achtergestelde risicovolle leningen op lange termijn en door projectfinanciering op korte termijn. Het moet steeds gaan om bedrijven die een product willen vermarkten en die rentabiliteit en economische zelfstandigheid beogen. Dat moet hen in staat stellen om de financiering terug te verdienen zodat die kan terugvloeien naar CultuurInvest. Zo wordt een rollend fonds gecreëerd. Teneinde dergelijk rollend fonds te creëren, dienen de dossiers volgens de heer Deconinck zowel op economisch-financieel als op cultureel vlak consequent en strikt beoordeeld te worden.

CultuurInvest wil niet alleen investeren, maar ook ondersteunen. Managementondersteuning en coaching zijn minstens even belangrijk als investeringen. De sector moet gestimuleerd worden om gebruik te

maken van het bestaande dienstenaanbod, maar ook om zelf initiatieven te nemen.

Voor de investeringen worden er drie producten uitgewerkt. Vooreerst is er de projectfinanciering die wordt gebruikt voor kortetermijn- en overbruggingskredieten. Er is ook het groeikapitaal dat de vorm aanneemt van kapitaalparticipaties in meer mature groeibedrijven. Ten slotte zijn er de achtergestelde leningen, ook quasi-kapitaal genoemd. Voor een bank is het niet echt relevant of er gewerkt wordt met kapitaalparticipaties of met achtergestelde leningen. Beide financieringen worden verstrekt op lange termijn, om de ontwikkeling en de groei van een onderneming te financieren.

Het is de bedoeling om zo veel mogelijk een beroep te doen op bestaande instrumenten, zoals het Vlaams Innovatiefonds, de waarborgregeling en het federale Participatiefonds. Het federale Participatiefonds beschikt over een aantal cofinancieringsproducten in de vorm van een lening met verlaagde intrest. CultuurInvest wil ondersteunen via promotie en doorverwijzing naar ondernemersportefeuilles, via het unieke loket, via het Vlaams Agentschap Ondernemen (afgekort VLAO) en via een samenwerking met Flanders Investment and Trade (afgekort FIT).

In een eerste fase beschikt CultuurInvest over een kapitaalbasis van 20 miljoen euro, die zal worden aangewend over een periode van ongeveer vijf jaar. Om de cyclus van herinvesteringen te kunnen realiseren, moet een risicobeheersingsmatrix in acht worden genomen. Daartoe moet een maximale limiet per product worden gehanteerd samen met minimum en maximum investeringsbedragen per investeringsdossier. Het gaat om een maximum van ongeveer 3 miljoen euro voor projectfinanciering, ongeveer 9 miljoen euro voor groeikapitaal en ongeveer 8 miljoen euro voor achtergestelde leningen.

Na een eerste praktische validatie, zou het kapitaal vanaf het derde jaar worden verhoogd tot 32,5 miljoen euro. Dat bedrag werd vastgesteld op basis van de behoeften van de markt, en op basis van wat in het buitenland gebeurt, bijvoorbeeld in Catalonië, in de Westmidlands en in Amsterdam. Het investeringsritme is dynamisch, afhankelijk van de hoogte van de kapitaalbasis.

De eerste twee jaar vormen dus een aanloopfase. Daarna is er een inhaalbeweging. Ten slotte zal in een continu investeringsritme ongeveer 4 miljoen euro worden geïnvesteerd in de sector.

De middelen moeten terugvloeien naar CultuurInvest. De termijn waarbinnen dat moet gebeuren verschilt naargelang het product. Voor projectfinanciering gaat het om gemiddeld twee jaar. Bij groeikapitaal gaat het om gemiddeld zeven jaar.

Het is de bedoeling van CultuurInvest om activiteiten te realiseren met een positief rendement. Zo moeten men na verloop van tijd een constant investeringsritme kunnen handhaven door financiering via de exit-opbrengsten. Jaar na jaar zal er een licht overschot worden gerealiseerd.

Via CultuurInvest wil men zorgen voor toegang tot risicokapitaal. Binnen een periode van twaalf jaar moet het mogelijk zijn om (afhankelijk van de kapitaalbasis) gecumuleerd 36 tot 54 miljoen euro te investeren met eigen producten. Daarnaast is er nog de samenwerking met de andere producten zoals de waarborgregeling, het Participatiefonds en FIT. De investeringen van risicodragend kapitaal kunnen samen zorgen voor een multiplicatoreffect, wat kan resulteren in een impuls van meer dan 100 miljoen euro in de sector van de cultuurindustrieën.

Met de eigen producten zou men minstens tweehonderd bedrijven willen financieren, met de aanvullende producten minstens evenveel. Met dat beleid zou er continuïteit en meer professionaliteit moeten worden gerealiseerd in de sector. De sector moet worden gestimuleerd tot professionele groei. De inzet van middelen zal leiden tot duurzame tewerkstelling. De sector zal dicht bij een normale marktwerking worden gebracht. Over het algemeen zal er gezorgd worden voor duurzaamheid, diversiteit in de samenleving, groei van de Vlaamse economie en een verdere realisatie van de Lissabon-doelstellingen.

De heer *Pieter Marinus* wijst erop dat CultuurInvest, in elk geval in de beginfase, deel zal uitmaken van de PMV. Hiervoor zijn er talrijke redenen. Vooreerst zijn er synergieën mogelijk met de al bestaande economische instrumenten. De PMV, die beschikt over expertise betreffende de financiering van ondernemingen in het algemeen, zal zorgen voor het management van CultuurInvest. Er moet namelijk een gespecialiseerd managementteam worden uitgebouwd. Een stuurgroep zal waken over de investeringsstrategie en over het beheer van het instrumentarium.

Er moeten zowel publieke als particuliere middelen ter beschikking worden gesteld. De interesse vanuit de bank- en verzekeringssector toont aan dat ook de particuliere sector erin gelooft.

Er wordt een – grotendeels geautomatiseerde – investeringsflow uitgewerkt. Ondernemers moeten een aanvraag kunnen indienen via een webapplicatie. Door het inbrengen van een aantal gegevens moeten ze kunnen nagaan of hun project in aanmerking komt. Op basis van een businessplan en van de vooropgestelde selectiecriteria, zal daarna een detailanalyse plaatsvinden. Na een positieve evaluatie kan er onderhandeld worden over de wijze waarop CultuurInvest de middelen ter beschikking kan stellen. Dat wordt geformaliseerd in de contractdocumentatie. Op basis daarvan zal het investeringscomité een beslissing nemen. Achteraf moet er een opvolging gebeuren. CultuurInvest wil bovendien tijdelijke financiering bieden en na verloop van tijd de participatie realiseren, resp. de lening terugbetaald zien om de middelen te herinvesteren in nieuwe projecten.

De selectiecriteria zijn zowel financieel-economisch als cultureel van aard. De ondernemer moet in staat zijn om de ter beschikking gestelde middelen terug te betalen. Het project moet een marktpotentieel hebben. Er mogen geen onverantwoorde risico's aan vastzitten.

Het project moet wel een culturele content hebben en er moet een minimale kwaliteit voorhanden zijn. De culturele content moet verantwoordbaar zijn in een maatschappelijk speelveld. Het managementteam zal moeten beschikken over de nodige competenties om de culturele criteria te toetsen. Aanvankelijk zal daarbij een beroep moeten worden gedaan op externe expertise.

De beslissing van de Vlaamse Regering is genomen op 31 maart 2006. Indien men de eerste financieringen nog dit jaar wil realiseren, moeten er voor de zomer nog heel wat stappen worden gezet. In het kader van de staatssteunregels moet er een aanmelding gebeuren bij het directoraat-generaal Mededinging van de Europese Commissie. De Vlaamse Regering wenst ook dat het advies wordt ingewonnen van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (afgekort INR) met betrekking tot de ESR-impact (Europees Stelsel van Rekeningen). Het managementteam moet worden uitgebouwd. Er moet worden gewerkt aan communicatie. Procedures en documentatie moeten worden uitgebouwd.

Volgens de heer Marinus gaat het om een nieuw en baanbrekend initiatief in Vlaanderen, maar ook in Europa. In de meeste buurlanden worden nu pas de eerste stappen in deze richting gezet.

De overheid en de PMV willen, samen met een aantal strategische particuliere partners, van dit initiatief een succes maken. Het culturele project is een kruisbestuiving met belangrijke partners uit andere beleidsdomeinen, die onder de bevoegdheid vallen van de ministers Van Mechelen en Moerman.

2. Vragen van de commissieleden en antwoord van de sprekers en van de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel

De heer *Erik Arckens* meent dat deze nieuwe ontwikkeling in Vlaanderen voor een hoogdag zorgt. Het project, dat tot nu toe alleen in Catalonië bestaat, zal volgens hem zeker navolging vinden. Hij blijft echter met vragen zitten. Het is immers nog steeds onduidelijk of de banksector al of niet terughoudend is om in het project te stappen. In dat verband zou hij graag de motieven van de banksector kennen.

Spreker wil ook weten wat men precies bedoelt met de term 'marktpotentieel'. Dat zal voor CultuurInvest immers het criterium zijn om in te gaan op een vraag. Het maakt daarbij niet uit of de sectoren waaruit die vraag afkomstig is, structureel of projectmatig gesubsidieerd worden of niet. Hij vraagt zich ook af wie er zal beslissen of er een voldoende marktpotentieel is. Is het niet mogelijk dat actoren, bijvoorbeeld in de musicalsector, bij een gunstige beoordeling toch subsidies verkiezen boven een dergelijke culturele investering? Zal er een symbiose ontstaan tussen de culturele investeringsmaatschappij en het klassieke systeem, waarbij de beoordeling gebeurt op grond van het Kunstendecreet? Wie zal uiteindelijk de knoop doorhakken? Als dat de minister is, zou hij daar graag wat meer uitleg over krijgen. In de musicalwereld is het duidelijk dat een mastodont als Music Hall onder CultuurInvest zal vallen. Voor andere spelers bestaat er twijfel. Volgens hem zal dat ook voor de andere podiumkunsten het geval zijn.

Uit de presentatie heeft de heer *Steven Vanackere* begrepen dat actoren die al subsidies krijgen, niet meer moeten aankloppen bij CultuurInvest. Volgens hem creëert men op die manier twee aparte werelden. Hij begrijpt deze logica gedeeltelijk, maar het is hem onduidelijk waarom de scheiding zo absoluut moet zijn. Een van de winstpunten van CultuurInvest zal ongetwijfeld liggen op het vlak van cultuurmanagement, namelijk in een toenemende vaardigheid om de ontvangstenstromen te valoriseren. Door een hoger rendement op dat vlak maakt men een groei van de

artistieke werking mogelijk. Heel wat gesubsidieerde instellingen hebben op dat vlak ongebruikt potentieel. Waarom zegt men dan van tevoren dat gesubsidieerde instellingen voor dat deel van hun werking niet bij CultuurInvest terecht kunnen? Men kan toch werken met duidelijk gescheiden rekeningen?

Spreker meent dat de slaagkansen onder meer afhangen van de vraag of CultuurInvest louter als een financieringsinstrument wordt gezien of ook als een manier om de zakelijke cultuur meer kansen te geven in de culturele sector. Volgens hem hangt een goede artistieke werking samen met een goede zakelijke werking. Hij stelt dat men moet nagaan wat CultuurInvest nog meer kan bieden dan geld en waarborgen, bijvoorbeeld door de knowhow op het vlak van tickecosystemen en horeca door te geven.

Uit de presentatie bleek dat CultuurInvest sommige zaken rechtstreeks zal doen en andere via derden zoals Waarborgbeheer NV. Zal CultuurInvest in dat laatste geval alleen het dossier van de kandidaat doorspelen aan Waarborgbeheer of zal het ook zelf een waarborg geven als front office en zich desgevallend herwaarborgen bij Waarborgbeheer? Met die tweede optie kan men het gehele instrumentarium voor iedereen beschikbaar houden, of de aanvrager nu gevestigd is in het Vlaams Gewest, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of in het buitenland. Alleen in het eerste geval vindt er een doorschuifoperatie plaats naar het kader van het Vlaams Gewest. Deze werkwijze zou meteen het probleem oplossen dat de heer Vanackere zelf in zijn interpellatie had aangehaald (*Hand.* VI. Parl. 2005-06, nr. C210, 4).

De heer *Jurgen Verstrepen* wil weten waarom de aansluiting van film pas in het najaar zal worden onderzocht. Hij gaat er ook van uit dat het inschakelen van de PMV als koepel impliceert dat de ondernemingen voor honderd procent Vlaams moeten zijn. Wordt dat bepaald door het aandeelhouderschap of door de projecten? Beide kunnen gemengd nationaal en internationaal zijn. Welke criteria en verdeelsleutels zullen er worden gehanteerd?

De *voorzitter* wil weten hoe groot het marktpotentieel is. Hij kan zich voorstellen dat de belangstelling van de markt zich in de praktijk beperkt tot de bestaande actoren waarvan sommige rechtstreeks of onrechtstreeks overheidsgeld verwerven. Dan krijgt men gewoon meer van hetzelfde.

Volgens de heer *Erik Arckens* leidt de dualiteit tussen CultuurInvest en de subsidiesector nog tot een ander

probleem. Hij wil weten hoe de aanpassing zal verlopen bij cultuurhuizen die voor dit systeem in aanmerking komen, maar die al jaren gewend zijn om met subsidies te werken. Vorig jaar zette de minister bakens uit voor de criteria waaraan kandidaat-ontvangers van culturele subsidies moeten voldoen. Hij vraagt zich af of cultuurhuizen geen dossiers zullen indienen bij CultuurInvest om aan die betuttelende zienswijze te ontsnappen.

Minister *Bert Anciaux* antwoordt dat er een informatievergadering heeft plaatsgevonden met alle grote banken. De interesse was groot. Sommige banken hebben zich al verbonden. Hij is al vrij zeker over tien miljoen euro bijkomend kapitaal, al mag hij dat nog niet formeel bevestigen omwille van de regels in de financiële wereld. De terughoudendheid waarvan sprake was, bestaat in elk geval niet meer.

Over de combineerbaarheid met het subsidiebeleid is de minister duidelijk. Organisaties die structureel gesubsidieerd worden, zijn tot nader order uitgesloten. Voor projectmatig gesubsidieerde organisaties ziet hij wel mogelijkheden om ook met CultuurInvest in zee te gaan. Op dit moment kan men niet zeggen wie daarin de weg zal wijzen. Dat zal afhangen van de concrete dossiers. De beoordelingscriteria zullen zowel financieel-economisch als cultureel zijn. De subsidieaanvragen zullen het eerst aan bod komen vermits die minstens een half jaar op voorhand worden beoordeeld. CultuurInvest zal kunnen vaststellen of de kandidaten die een dossier indienen al structureel gesubsidieerd worden of niet. Het is niet de bedoeling om een afstandelijke beoordeling van de dossiers te organiseren. Wie eerder subsidiedossiers indiende in het kader van het Kunstendecreet, zal begeleid worden om met eventuele CultuurInvestdossiers tegemoet te komen aan de criteria. Terwijl men voor een subsidieaanvraag geen winst mag maken, moet er voor een dossier bij CultuurInvest juist een potentieel marktaandeel en dus een potentiële winstparticipatie worden aangetoond. De minister merkt op dat CultuurInvest niet alleen een financieringsbron zal zijn. Ook de begeleiding naar een zakelijke professionalisering van de sector wordt een taak van CultuurInvest. Daarbij zullen de reeds bestaande instrumenten ingeschakeld worden.

Op de vraag van de heer Vanackere antwoordt de minister dat de rol van CultuurInvest voor gesubsidieerde organisaties geval per geval moet worden beoordeeld. Of een structureel ondersteunde instelling als de KVS voor een deelwerking kan worden ondersteund door CultuurInvest, moet in alle kalmte

onderzocht worden. De minister denkt dat het in principe niet kan, maar dat moet uiteindelijk worden opgenomen in de beheersovereenkomst. De minister suggereert dat het niet onverstandig zou zijn om de horeca binnen de KVS, als die winstgevend blijkt, in een aparte rechtspersoon onder te brengen. Persoonlijk vindt hij dat geen geval van cultureel ondernemerschap. Investerings zal men wellicht elders moeten zoeken dan bij CultuurInvest. Voor ticketing ziet de minister eventueel wel mogelijkheden.

De gedachte van de heer Vanackere over de link tussen CultuurInvest en Waarborgbeheer moet nader onderzocht worden. Ook de minister is daar benieuwd naar. Het is een interessante manier om de mogelijkheden van de communautarisering van een gewestelijk instrument te onderzoeken.

Film werd uitdrukkelijk apart vermeld, niet omdat men bepaalde links wil voorkomen, bijvoorbeeld met videogames, maar omwille van het Vlaams Audiovisueel Fonds (afgekort VAF) dat een apart instrument is. De samenwerking tussen VAF, CultuurInvest en Cultuurminister moet uitgeklaard worden met het oog op een optimale ondersteuning van de sector.

De minister merkt op dat PMV zich niet beperkt tot investeringen binnen het Vlaams Gewest. Het marktpotentieel binnen de markt is groot. De investeringswereld is sterk geïnteresseerd in de snel groeiende culturele sector.

De heer *Dominiek Deconinck* merkt op dat de banken een rol spelen in de verschillende fasen van de werking van CultuurInvest. Het is de bedoeling dat CultuurInvest en de banken elkaar vinden bij de operationalisering. Beide moeten hun rol spelen, net als in het reguliere circuit. De meeste banken hebben toegezegd dat zij de beoogde financiering willen verstrekken. Het is de verwachting dat men in staat zal zijn tien miljoen euro te vinden, maar men wacht nog op het finale advies van het INR over de ESR-neutraliteit.

De taak van CultuurInvest zal erin bestaan projecten met een cultureel-maatschappelijke meerwaarde te financieren, op voorwaarde dat er voldoende kans is dat die financiering ook terugvloeit. Het marktpotentieel zal onderzocht worden in een multicriteria-analyse: pure risico-inschatting, verstrekking van de financiering, kans op terugvloeiing en culturele meerwaarde. De portefeuille van CultuurInvest zal daarom heel gediversifieerd moeten zijn. Op die manier zal men niet enkel de spelers bereiken die nu al hun gading kunnen vinden.

Omwille van de verschillen tussen de ingezette instrumenten werd in eerste instantie abstractie gemaakt van de structureel gesubsidieerden. CultuurInvest gaat er immers van uit dat de investeringen integraal terugvloeien. Dat vereist een mentaliteitswijziging bij de ontvangers. In deze fase lijkt een scheiding aangewezen om die mentaliteitswijziging ingang te doen vinden.

De heer Deconinck erkent verder dat beleidsondersteuning even belangrijk is als het verstrekken van kredieten. Ook strategische partners als de banken zien daar nauwgezet op toe. Momenteel wordt gedacht aan de inzet van een pool van experts.

In dit verband wijst de heer *Pieter Marinus* op bestaande instrumenten – bijvoorbeeld de ondernemersportefeuille – die ter beschikking staan van alle ondernemingen, ook in de culturele sector. Men mag niet bang zijn die te gebruiken. CultuurInvest kan ondernemingen toeleiden naar begeleidende partijen. De ontwikkeling van expertenpools en accreditatiesystemen kan het vertrouwen in de adviseurs vergroten.

Spreker legt verder uit dat PMV wil investeren in projecten die bevorderlijk zijn voor een duurzaam economisch klimaat in Vlaanderen. Dat is een statutaire en decretale missie. Een meerwaarde, specifiek voor Vlaanderen, is inderdaad de eerste zorg. De spreker erkent dat dit een zeer ruim begrip is. Het is in elk geval niet beperkt tot Vlaamse ondernemingen of tot ondernemingen met een maatschappelijke zetel in het Vlaams Gewest. Het kan net zo goed gaan om een investering in een Nederlands cultureel project met een specifieke meerwaarde voor Vlaanderen. Het verschil met GIMV is, dat men daar binnen een Europese context denkt en dossiers in functie daarvan analyseert, zonder de eerder genoemde statutaire beperking.

Het potentieel van de markt werd op vraag van de administratie onderzocht door professor De Brabandere. Inmiddels werd ook opdracht gegeven tot een nog concretere ‘mapping’ van de sector. Er is zeker meer dan voldoende interesse bij klein en groot, bij bestaande spelers en bij spelers die graag iets nieuw willen proberen.

De heer *Herman Schueremans* looft het boeiende initiatief, maar is toch wat ongerust. De leefbare initiatieven zijn wellicht al lang hun eigen weg gegaan. Wie te lang in de culturele centra heeft gezeten, is wellicht al misvormd. Hij is bang dat vooral diegenen die al kansen gehad hebben, hiervan gebruik zullen maken.

Hij wil voorkomen dat diegenen die de staat en de belastingbetaler al zeven keer hebben opgelicht, nog een achtste kans krijgen. Ten slotte vraagt hij om, in het kader van de Vlaamse verankering, ook te denken aan een belasting op een verkoop van succesvolle culturele bedrijven aan het buitenland. Dat zou voor de culturele sector niet onredelijk zijn.

Minister *Bert Anciaux* belooft rekening te houden met een aantal bezorgdheden. De laatste denkpiste vindt hij zeer interessant.

De heer *Jurgen Verstrepen* merkt op dat er in de nieuwe media een delokaliseringsbeweging aan de gang is. Moeten er niet meer sluitende criteria komen om te voorkomen dat men in een project voor de kleine Vlaamse markt het risico van een grote buitenlandse groep financiert? Is het bestaande criterium niet te vaag als men de Vlaamse cultuurindustrie een duwtje in de rug wil geven?

Minister *Bert Anciaux* repliceert dat de heer Verstrepen twee zaken met elkaar verwart. De mis-sie van de PMV is niet beperkt tot maatschappijen die voor honderd percent in Vlaamse handen zijn. Bovendien wordt de operationaliteit van CultuurInvest beperkt door bepaalde criteria, financiële en culturele. Hij erkent wel dat die criteria nog moeten opgelijst worden. Elk dossier moet apart worden beoordeeld.

De heer *Jurgen Verstrepen* verduidelijkt dat hij niet tegen CultuurInvest is, maar dat hij wil optreden als een goede huisvader. In de mediawereld kopen bedrijven met internationale roots lokale bedrijven op om van een overheid cash te kunnen ontvangen, in welke vorm dan ook. Deze bedrijven zetten daarvoor speciale cellen op. Ze bekijken dat globaal. Het is niet hun bedoeling de Vlaamse cultuur te steunen.

De heer *Pieter Marinus* erkent dat ‘meerwaarde voor Vlaanderen’ een vaag criterium is, dat moet worden geobjectiveerd en geconcretiseerd. Het probleem dook ook al op in andere dossiers. Men moet zich net zo goed hoeden voor een te ruime als voor een te beperkende omschrijving waardoor men opportuniteiten zou mislopen. Men kan zich bijvoorbeeld baseren op de exploitatiezetel van een onderneming, wat staat voor een duurzame economische activiteit in een bepaald landsdeel. Tegelijk moet men echter de mogelijkheid hebben om een project te overwegen van een grote internationale uitgeverij die een boek in het Nederlands wil vertalen, wat risicovol kan zijn in

de kleine Vlaamse markt. Daarbij moet zowel de culturele meerwaarde voor Vlaanderen, als het risico een rol spelen. Als de uitgeverij er veel winst mee maakt, doet CultuurInvest dat ook.

De heer *Erik Arckens* stelt een gedachte-experiment voor. Stel dat er in Brussel naast de KVS een Vlaams Volkstheater is, dat voeling heeft met de wensen van het publiek en dat teruggaat naar het pure spel. De KVS zal zeggen dat het volkstheater geen culturele meerwaarde brengt, want voor hen komt dat neer op een politiek-ideologische demarche. Verstrooien en schoonheid bieden is volgens hen commercieel. Kan een dergelijk volkstheater voortaan dossiers indienen bij CultuurInvest? Dat kan volgens hem leiden tot een totale dualisering van de culturele wereld tussen populist en mensen die moeilijk doen.

De *minister* meent dat er in dat geval net minder dualiteit zal zijn dan vandaag. Wie niet aan zijn trekken komt binnen het kader van het Kunstendecreet, krijgt vandaag niets. Nu wordt er een nieuw instrument gecreëerd dat ook rekening houdt met andere criteria dan culturele. Dat is een houding van respect, die het culturele palet alleen meer divers kan maken.

De verslaggever,

Herman
SCHUEREMANS

De voorzitter,

Dany
VANDENBOSSCHE